

Bécsi Posta

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTEŚÍTŐJE
Új sorozat, I. évfolyam, 3. szám Bécs, 2006 augusztus

Kászoni Zoltán

Aminek a harang szól

Mottó: *la plus ça change, la plus c'est la même chose*

Az egyik történelmi esemény, amely a magyar "ősi dicsőség"-ből (Szerb Antal) felénk dereng: Hunyadi Jánosnak a roppant túlerőben levő török hadsereg felett aratott, pán-Európai jelentőségű, 1456. július 22-i győzelme, amelyet a Nándorfehérvári Diadalként is szoktunk emlegetni. Az esemény 550. évfordulóján nincs magyar, aki e diadalt ne a déli harangszóval asszociálná. A harangszó története azonban kiegészítésre szorul.

Korunk számos történésze, mint például Szűcs Jenő, a 20. század egyik legjelentősebb magyar história-kutatója és a középkor kiváló ismerője szerint az események a következőképpen zajlottak le: 1456 késő tavaszára már láthatóvá vált, hogy Európa képtelen százezres keresztény csapatot előállítani az immár Rómát is fenyegető török hadsereg megállítására. A kontinens török véstől tartó népei pánikba estek, s e légkörben született meg, 1456. június 29-én III. Callixtus Pápa Bulla Orationum (Imabulla) néven ismert bullája, mely elrendelte, hogy a szokásos reggeli és esti harangszón kívül délben is kongassák meg a harangokat. A pápa ugyanis úgy látta, már csak Isten képes Európát megvédeni. Tény azonban, hogy Nándorfehérvár ostroma csak ezt követően, a bulla kiadásának harmadnapján, július 2-án kezdődött. Az átértelmezést már a kezdettől segítette az, hogy a – kor szokása szerint harangkongatással ünnepelt – győzelem híre előbb (július 28-án) érkezett meg Budára, mint a bulla (ennek időpontja legkorábban augusztus első hete lehetett, mivel messzebből, Rómából érkezett). A sorrendiség aztán így alakult kiEurópa-szerte, még Itáliában is. A győzelem híre azonban a pápát sem hagyta érintetlenül: III. Calixtus augusztus 6-án értesült a diadalról, és ezt követően maga is új értelműt adott korábban kiadott bullájának. „Minthogy Isten győzelemre segítette a keresztények fegyvereit, a déli harangszó alatt elmondott imák egyben a hálaadás imái legyenek” – így egy későbbi

pápai rendelet. „A déli harangszó összekapcsolása a nándorfehérvári győzelem emlékével végeredményben a történelem nem gyakori önkorrekciói közé tartozik. A hagyomány a történelmi tévedést – egy általános európai kereszties hadjárat illúzióját – korrigálta azzal, hogy a déli harangszót a győzelemhez kapcsolta” – vonja le Szűcs a konklúziót.

Az eseményt a hadtörténelem – tekintettel kivívásának körülményeire, hosszú távú következményeire, illetve nemzetközi jelentőségére – az egyik legjelentősebb magyar győzelemként tartja számon. Ráadásul a Nándorfehérvári Diadal – s ebben megegyeznek a szakértők – mintegy 70 évre megállította a muzulmán birodalom további európai terjeszkedését.

* * *

Európa, 550 évvel később: a 2006. augusztus 10-án megghiúsult angliai légi terrortámadásokat követően a brit sajtó nyíltan "belső ellenségről" beszél a lakosság számottevő részét képező muzulmán közösségről szólva, egyben azzal vádolva meg azt, hogy nem hajlandó elismerni, terroristákat melenget köreiben. Ugyanakkor nem kevesebb mint 32 angliai muzulmán civil szervezet fizetett hirdetésként nyílt levelet tesz közzé több országos napilapban, amelyben a maga során azzal vádolja meg a londoni kormányt, hogy felelőtlen afganisztáni és iraki politikájával "robbanószert" ad a terroristák kezébe, ily módon veszélyeztetve a brit állampolgárok életét. A levél továbbá elítéli a többségben levő lakosságot, azt állítván, hogy "pokollá teszi" a muzulmán kisebbség életét.

Amikor soraimat írom, a "süketek vitája" még folyik...

Malek Andrea

a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola klasszikus zongora szakára járt, majd a Színművészeti Főiskolán tanult (Versényi Ida - Kazán István osztálya), amelyet 1989-ban végzett el. Ezt követően számos magyarországi musicalban lépett fel, mint például a budapesti Madách Színházban megrendezett Chicagóban, a Vígszínház Nyomorultakjában, vagy Thália Színházbeli Evitában. Önálló estjein kívül az utóbbi évek során többször is fellépett Bécsben, például a Theater an der Wienben vagy a Raimund Theaterben, ahol olyan nagysikerű musicalokban alakított szerepet, mint az Elisabeth vagy a Wake Up. Több televíziós szereplése mellett több mint féltucatnyi lemeze jelent meg, munkásságát pedig a szakmai körök számos díjjal jutalmazták.

Walter Lochmann zenészt, zeneszerzőt, aki Malek Andreát keyboardon kíséri, "első osztályú zenei rendezőnek" tartja a bécsi sajtó. Pályáját számos nagy közönségsikernek örvendő ausztriai és külföldi zenei és zeneszínházi produkció fémjelzi.

Malek Andrea – CD-borító

id. Orbán István

Erőd Iván első gordonkaversenyének ősbemutatója

Az Erőd Iván professzor, zongoraművész és zeneszerző tiszteletére júliusban megrendezett koncert a gráci Styriarte 2006 kimagasló eseménye volt. Erőd, aki idén ünnepelte 70. születésnapját, Ausztriában először a gráci zeneművészeti főiskolán tanított.

A négytételű mű Rudolf Leopold gordonkaművész, a gráci zeneművészeti egyetem tanára indítására keletkezett. Ő is adta elő konzseniális átérzéssel, tétléről-tételre elmélyülve, végül megrendítően idézve („in memoriam fratris“ az ajánlás) a szerző bátyjának emlékét, aki nagy reményű csellista volt, de 20 éves korában Buchenwaldból nem tért többé vissza.

Erőd kívánságára a hangverseny első műsorszámáa Haydn 101. szimfóniája „Az óra“ volt,

mintegy nagy előképének muzsikáján szimbolizálva azt a (bölc)s derűt, mely az ő legtöbb szerzeményének is alaphangulata és egyben az idő múlására figyelmeztet. Az utolsó szám Erőd korábbi 2. szimfóniája volt.

A modern, vasszerkezetű, de kitűnő akusztikájú Helmut-List-Csarnokban a 80-tagú, többségében fiatal muzsikusokból álló gráci „recreation“ hangverseny-zenekart a Kolumbiából származó, Bécsben kiképzett, temperamentumos, mindössze 28 esztendőes Andrés Orozko-Estrada vezényelte. A nagyszámú közönségre hallhatóan mély benyomást tett a művészek remekül összehangolt előadása. Mind a jelenlévő szerző Erőd Iván, mind a közreműködők hosszan tartó lelkes ünneplésben részesültek.

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság következő, 2006 szeptemberi rendezvényére:

2006. szeptember 3-án, vasárnap, du. 17:30 órakor

Az előadás helyszíne: Bécs, Capistrangasse 2/15

- **Malek Andrea sanzon-előadása**
kíséri: **Walter Lochmann**
  - **Bemutatkozik a hévízi**
Csokonai Vitéz Mihály Irodalmi és Művészti Társaság
-
-

Alexa Károly

A Társaságról

A Csokonai Vitéz Mihály Irodalmi és Művészeti Társaságnak nincs születésnapja, hacsak nem a nyárvégi Lajos-nap. Előzménye egy asztaltársaság volt, amelynek résztvevői a mind gyakrabban hazalátogató emigráns költő, Major-Zala Lajos házában adtak egymásnak találkozókat a házigazda névnapján.

Bor és beszélgetés, és mindinkább: az irodalom és a művészet dolgai. És a rendszerváltozás, amelynek igénye és programja jórészt ilyesféle baráti körökben fogalmazódott meg. Ez a baráti kör 1985-ben folyamodott névért a polgári értékek és életforma megélésére oly igen s oly reménytelenül vágyakozó nagy vándorköltőnkhez, Csokonai Vitéz Mihályhoz. Szerencsére a Csokonai Társaság, miközben intézménnyé vált, nem lett hivatal: a szabad és derűs együttlét fóruma maradt. A nyár végi-ősz eleji háromnapos együttlétek a megmutatkozás alkalmi. A tagok

egymásnak és a társaság a városnak kíván be- és megmutatkozni. Az utóbbi években egy-egy téma köré rendezve azt az időt, amit a fürdőzés, a séták, a borozás, és a Csokonai-díj átadásának keszthelyi ünnepe meghagyott. És meghagy a jövőben is, buzgólkodni se rest reményeink szerint. Volt már téma „A szexualitás nyelve a magyar irodalomban”, és volt maga Csokonai „mint kortársunk”, volt „a divat” és „a mosoly”. A Csokonai Társaság találkozói a mindennapok ünnepei. A polgári mindennapoké, amelyhez alkalmasabb kulisszát elgondolni sem lehet, mint azt, amit Magyarország legszebb fürdőhelye nyújtani tud és akar. A Csokonai Társaság léte a művészi minőség és a szabad gondolkodás fóruma, egy olyan hévízi társulás, amelynek szélső pontjai Washington és Kárpátalja, Pozsony és Párizs, Keszthely és Kolozsvár.

(szöveg a Társaság honlapjának indító oldaláról)

Gülch Csaba

Töredékek (M.Z.L. emlékének)

1. Azon az éjszakán a kenyér megtöretett, s foltot ütött a bor a hófehér abroszon...	2. Asszonyok, lányok lengte tengerillatát hozza a déli szél, majd csontjaid ölelve táncol el a göcseji dombok felé...	3. A templomfal tövében, mint olvasón az öreg imák, bársony rózsalevelek peregtek homlokodra...	4. A föld mélye, hidd el, nem sötét! arcodba világít a glória, látni fogsz csodás csillaghullást, s beléd nő bölcsen az almafa...

Figyelő

Figyelő

Figyelő

KIÁLLÍTÁSOK

„A magyar lélek – romantika és realizmus a magyarok országában“

„Die ungarische Seele – Romantik und Realismus im Land der Magyaren“ a címe annak a kiállításnak, mely a Krems-i Kunsthalle-ban 70 festményt mutat be a budapesti Nemzeti Galéria gyűjteményéből. A méltó környezetben bemutatott képek többsége a 19. század második feléből való. Íme néhány név a kiállított művészek közül: Munkácsy Mihály, Ferenczy Károly, Madarász Viktor, Csók István, Székely Bertalan, Rippl-Rónay József, Szinyei Merse Pál. A kiállítás **2007 február 11.-ig** tekinthető meg.

Rembrandt 400 - Rajzok és rézkarcok

Rembrandt holland kortársai közül az egyetlen, aki a műfaji specializálódással szemben az élet teljességének a bemutatására törekedett. A kiállítás így a portré, a tájkép és a zsáner műfajait képviselő, illetve az ó- és újtestamentumi témákat megjelenítő rajzokat és grafikákat egyaránt magában foglalja. A kiállításon a nagy holland mester mintegy 170 rézkarca és 10 rajza tekinthető meg **2006. szeptember 25-ig bezárólag**, Budapesten, a Szépművészeti Múzeumban.

Re:mbrandt - Kortárs magyar művészek válaszolnak

Az előző kiállításához kötődik e szintén a Szépművészeti Múzeumban megrendezett kiállítás. Születésének 400. évfordulója alkalmából kortárs magyar művészek fogalmazzák meg, mit jelent számukra a holland mester életműve, milyen kérdések és válaszok fogalmazódtak meg bennük Rembrandt művészeté kapcsán. A kiállításon kimondottan erre az alkalomra készült művekkel találkozhatunk. A kiállítás **2006. szeptember 24-ig** tart nyitva.

1956 Romániában

Statisztikai léptékben nézve pár ezer 1956-1959 között letartóztatott ember, több mint ezer kicsapott egyetemista, összesen több mint háromszáz évre rúgó börtönbüntetések, húsz halálos ítélet és kivégzések "történelmével" szembesíti hamarosan Romániát egy Bukarestben készülő, Varga Andrea történész által koordinált multimédia-kiállítás. A vándorkiállítás állomásai: Craiova, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy, Iasi, Brassó és Bukarest, de októberben Brüsszelben, egy Románia EU-s csatlakozásáról szóló rendezvényen, majd novemberben Budapesten, a második magyar-román közös kormányülésen is bemutatásra kerül.

ELŐZETES

Társaságunk vendége lesz **október második vasárnapján, 8-án**, 17:30 órakor **Prof. Szőnyi Erzsébet**, aki „Kodály zenepedagógiai koncepciója Magyarországon és a nagyvilágban” címmel tart majd előadást.

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Dr. Margit LUDVÁN
Berliner Ring 5/3

A - 8047 G r a z

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/5877712. Fax: +43/5877714
E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6
BLZ: 11000. Konto Nr. 00207578600, IBAN: AT58110000207578600; SWIFT (BIC): BKAUATWW